Karikatür

— Saçların Jan Harlov'a, gözlerin Jan Kravford'a, kaşların Greta Garbo'ya benzesin..
— Filim mi çevireceksiniz?..
— Hayır, filim meraklılarını çevireceğim...
RAMİZ

Dünya Karikatürleri

— Çocuğum. Tayyarenin kabuğu yenmez yalnız içi yenir!..

— Onu kimse görmeden çaldım.

— Ne bekliyorsun?.
— Kardeşim Timsahın içine girdi de onu bekliyorum!..

— Bu ne rezalet! Ak saçlarından da mı utanmıyorsun?.
— Hakkın var. Yarından tezi yok saçlarımı boyatmalıyım!..

— Yaşları daha yirmiyi geçmemiş..
— Bırak şu maskaraları!..

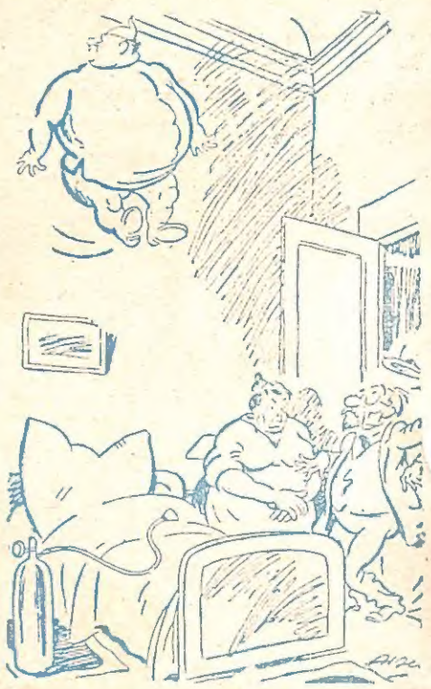

— Ah doktor, eczacı kocama yanlışlıkla okzijen balonu yerine İdrojen balonu vermiş!..

— Kuzum bay avukat: İpi tamamen koparma ve kocamla barışmak için bir açık kapı bırak. Ne olur ne olmaz... Bu senenin ortasında maaşına zam yapılacağına dair bir şayia var!..

— Bildim, bildim, elimin altında radyo var!..

No. 61 CİLT: 3 YIL: 2 FİATI 10 KURUŞTUR 27 ŞUBAT 1937

KARİKATÜR

Sahibi : Sedat Simavi

İdarehanesi:
İstanbul, Ankara caddesinde hususi daire. Posta kutusu: İstanbul 103

Abone Şartları:
Türkiye için seneliği 500, altı aylığı 250, üç aylığı 130 kuruş. Ecnebi memleketler için seneliği 800, altı aylığı 400 kuruştur.

CUMARTESİ GÜNLERİ ÇIKAR SİYASİ VE EDEBİ MİZAH GAZETESİ ✳

Gençler çalışıyor !.

— Birkaç kuruş ekmek parası için akşama kadar imanım gevredi...
— Ne iş yaptın?..
— Tavla oynadık!...

Ölü kelimesine dair bir inceleme!.

Eskiden ölmüş insanlar için merhum, müteveffa gibi sıfatlar kullanılırdı. Merhum, bir şeriat tâbiri, müteveffa koyu Arapça bir medrese kelimesidir. Fakat itiraf etmek lâzımdır ki, bunların yerine konan **ölü** tâbiri de son derece sinir bozucu bir sözdür. Şimdi sizinle gündelik gazetelerden bir iki ölüm ve evlenme havadisi okuyalım:

«Sabık .... memurlarından **ölü** falan oğlu falan dün akşam tramvayda kalp durmasında ilâh...»

«Esbak kazaskerleren **ölü** falan torunu, sabık .... âzasından **ölü** filân kızı bayan (....) bay (....) ile Beyoğlu ni-

kâh memurluğunda ilâh....»

Ölüm de fakirlik gibi ayip bir şey değildir. Lâhanaya lâhana dendiği gibi, ölüye ölü demenin de yanlış olmıyacağı meydandadır. Ancak türkçemizde ölü daha ziyade cenaze, mevta mânasına gelir ve gözle görülen, elle tutulan bir varlık ifade eder.

İnsan evvelâ **diri** iken sonradan **ölü** haline gelir «yahut hemcinsleri tarafından getirilir» nihayet etleri dökülünce de **iskelet** adını alır.

Bu itibarla eski merhum, müteveffa tâbiri yerine **ölü** sıfatını kullandık mı akla vaktile vefat etmiş bir insandan ziyade gözönüne - uğradığı felâketin cinsine göre - sararmış veya morarmış, kurumuş yahut şişmiş ve türlü türlü korkunç bezler ve örtülerle sarılıp sarmalanmış korkunç bir cenaze geliyor.

Genç olsam ve babasız bir kızla dünya evine girmem icap etse bilmem ne yapardım. Herhalde gazetelerin **ölü kızı** diye tasvir ettikleri bir bayanı - kendi nekadar canlı ve civelek olursa olsun - koynuma almaktan ürker ve merhum babası daima upuzun aramızda yatıyormuş gibi bir vehime kapılırdım, Hemen Allah yeni damatların yardımcısı olsun.

* * *

Eskiden kocakarı masalına benzer ve ihtimal ki de uydurma vak'alar naklederlerdi. Gûya bazı erkek ölülerinin henüz gençliklerine doyamadıklarına, bazı alâmetlerden hükmedilir ve böyle lerinin helâlları son bir gece ehillerinin koynunda yatırılırmış. Daha garibi bu son muaşakadan çocuk da doğarmış. Ancak bu şekilde dünyaya gelen insanların benizleri son derece sarı, gözleri durgun, hareketleri ve sözleri ağır olurmuş.

Bizim çocukluğumuzda bu tasvire uygun insanlardan şüphe edilerek sicilleri araştırılır, babalarının hangi devrinde dünyaya gelmiş olduklarına dair tahkikat yapılırdı.

Hattâ mektepte bir hocamız vardı. Bilmem sağ mıdır. Yaz, kış ayağında lâstiklerle gezdiği, saksısile beraber kucakta bir yerden bir yere nakledilen bir ağaç gibi hiç hareket etmeden yürüdüğü, gözlerini ve hattâ ağzını oynatmadan ders takrir ettiği için **Ölüzade** derler ve yukarıda bahsedildiği üzere bir rahat döşeği mahsulü olduğunu söylerlerdi.

Sokaklarımızda şimdi de dolaştığını gördüğümüz bu vasıfta birçok kimseler diriden mi yoksa ölüden mi doğmuşlardır? Bu artık bizi alâkadar edecek bir mesele değildir. Ancak hakikî mânasında mevta ve cenaze demek olan **ölü** kelimesi mecazi mânada ancak bu nevi insanların hakkı olabilir.

Hayatlarında büyük işler başarmış ve arkalarında unutulmaz hatıralar bırakmış insanlara, yaşıyan ölüler demek nekadar doğru ise bunlara da **ölü yaşarlar** demek okadar doğrudur.

Zaten halk arasında Cenaze Ahmet, Ölü Abdullah gibi isimlere ve lâkaplara sık sık tesadüf edilir.

* * *

Bundan başka ölü kelimesinde biraz

— Küfe ile yük taşımak da yasak edilmiş...
— Deme.. biz şimdi eve nasıl gideceğiz!...

— İlim ilerlerdikçe erkeklerin sakalları bıyıkları kalmıyacakmış...
— Hele şükür artık karımızla saçsaça, başbaşa gelmekten kurtulacağız!...

da hakaret mânası vardır:

— Ölü müsün be herif!

— Masanın başına âmir diye bir ölü oturtmuşlar.

Buraya kadar yazdığım satırları omuz başımdan okuyan bir arkadaş:

— Ölülerimizi hürmetle analım. Ölülerinizin canına değsin, gibi tâbirleri unutmamak lâzım, dedi.

Kendisine ciddiyetle cevap verdim:

— Ben bugün Dil incelemelerile meşgulüm. Onun için itirazına gramer bakımından cevap vereceğim. Müfret bir kelime cemi haline gelince, mânasını da az çok değiştirir. Meselâ birisi şimdi kapıyı açıp sana «hayvan diye bağırsa fena halde kızarsın. Halbuki aynı adam «hayvanlar» diye hepimize birden hitap etse kelime şiddetinden kaybeder ve hiç birimiz - bahusus herifi pataklamayı gözümüze kestiremiyorsak - pek okadar hiddetlenmiye lüzum görmeyiz. Nitekim dairelerde de bir büyük memur bir suç işler; çok kere onu şahsan tekdir etmeyi göze alamıyarak bir tamim ile bütün memurlara çıkışırlar: «Bazı memurların filân tarzda hareket ettiği anlaşılmış olmakla.. ilâh ilâh...» gibi. Ölü kelimesi için de bu böyledir: «Ölüler nereye gömüldüler» başkadır. «Babanın ölüsü nereye gömüldü» başkadır.

Nitekim bir imam «ölülere mevlût okuyacağız» dediği zaman mesele yoktur. Fakat senin **ölüyü** ruyada gördüm Eski elbiselerini bana vermenizi söyledi» dediği zaman canınız sıkılır.

* * *

Daha fenası bu soğuk kelime resmî kayıtlara da girmiye başladı. Meselâ üç aylıkların dağıtıldığı yerde mahkeme mübaşiri gibi bir ses direk direk bağırıyor:

— **Ölü** Abdullah karısı Fatma...

Çocuk mektebe yazılmıya gidiyor.

Müdür hüviyet cüzdanını açarak kâtibe emir veriyor.

— Yaz bakalım... Talebenin adı: Hasan.... Babası: binbaşı **ölü** Ahmet.

Dil tetkik cemiyeti aman şu kelimeye bir çare bulsun.

KARİKATÜR

Ana katili

Bu haftaki Avrupa gazetelerinden birinde okunmuştur:

(....) Mahkemesinde bir ana katilini müdafaa eden avukatın heyecanlı nutkundan bir parça: «Müekkilim anasını öldürmüş olmakla itham ediliyor. Bu, belki doğrudur. Fakat bir ana ölümünün bir evlât için ne dayanılmaz bir acı olduğunu hepiniz bilirsiniz sayın hâkimlerim. Anasını kaybetmek felâketine uğramış bir zavallı öksüze, kendi acısı yetmezmiş gibi bir de mahkemenin ceza vermesi adalet ve insafa sığar mı?

MERHAMETLİ KADIN

Yağmur bardaktan boşanırcasına yağıyordu. Hanım hizmetçisini çağırdı:

— Meliha kızım, koş bizim terziye öğleden sonra bayan prova için gelecek de.

— Baş üstüne bayanım. Bizim finoyu da beraber alayım mı?

— Kız sen delirdin mi? Bu havada hiç hayvancağız sokağa çıkarılır mı?

Kulaktan... ...kulağa

NEREYE GİDİYORUZ?

Bilmem gazetelerde okudunuz mu? Mersinde bir mektep talebesi kendisine az numara veren resim muallimine kızmış, adamcağızla merdiven başında münakaşaya girişmiş.

Münakaşa herhalde lüzumundan hararetli bir safhaya girmiş olacak ki hoca talebe altalta, üstüste merdivenin üst başından aşağıki taşlığa kadar yuvarlanmışlar ve neticede zavallı muallimin başı yarılmış.

Tanıdığım pedagoglardan birine:

— Bu ne iştir, dedim, ne oluyoruz? Nereye gidiyoruz? Bu gibi hâdiselerin önüne geçmek için siz pedagoglar ne gibi çareler düşünüyorsunuz?

Pedagog kaşlarını çatarak cevap verdi:

— Ben çareyi çok zaman evvel söyledim... Fakat ne çare ki, kulak asan olmadı... Eğer tavsiyelerime riayet edilseydi bu meselenin çıkmasına ve zavallı meslekdaşımızın başının yarılmasına imkân olur muydu?

Merakla sordum:

— Ne tavsiye etmiştin.

O, ciddiyetle cevap verdi:

— Mektep binalarının tek katlı ve merdivensiz yapılmalarını...

VARİDATI ARTTIRMAK İÇİN

Tedavi için İstanbula gelmiş bir Anadolulu dostumu şehrin görülecek yerlerini gezdiriyordum. Gümrük önünden geçerken:

— Burası neresi? dedi.

— Burası yalnız İstanbulun değil, memleketin en mühim bir müessesesidir, dedim. Memleket buradan çıkardığı parayı başka hiç bir yerden çıkaramaz.

Anadolulu dostum gözlerini açtı:

— Ya! Burası darphane mi? Paralar burada mı basılır, dedi.

— Hayır, dedim, darphane değil, gümrük...

— Peki ama gümrük bukadar çok para mı getirir?

— Ne söylüyorsun. Bütçemizdeki varidatın büyük bir kısmını bu gümrük temin eder.

Dostumun gözleri büsbütün açıldı:

— Yahu öyle ise ne duruyoruz, dedi, sinema, tiyatro, apartıman, han diye bir sürü lüzumsuz bina yaptıracağımıza şuralara birkaç tane daha gümrük yaptıralım.

YENİCE PİYANGOSU

Dedikodusu devam eden Yenice piyangosu, nihayet çekildi. Üstünde en aşağı kırk elli bin kişinin gözü bulunan

meşhur otomobil, Beşiktaşta Umran isminde bir bay veya bayana nasip oldu. Hemen tanrı kazasız belâsız kullanılmasını nasip etsin. Maamafih ben otomobilin yeni sahibinin yerinde olsam, at nalı, kurt dişi, bir tutam sarımsak ve bir iri mavi boncuk gibi göz isabeti tehlikesine karşı tesiri mücerrep bulunan şeyleri arabanın bir tarafına mutlaka asarım.

Gelelim piyangolar faslını artık kapamış olduğunu söyliyen İnhisarlar idaresine; gündelik gazetelerde şimdi yüzlük Yenice paketleri biçim ve büyüklüğünde çerçeveli ilânlar çıkıyor. Bu ilânlarda «Yenice artık kendi kendisinin reklâmı olacaktır» diye bir vecize var. Mâna murat olundukta «Yenice şekil şekil piyangolar ve tadımlık likörlerle bir senede halkı kendine kâfi derecede alıştırmıştır. Artık hediye vermesek de halk onu zevkle tüttürüp keyfine bakacak, ve tütünün nefaseti kendisi için kâfi bir reklâm olacaktır.»

Artık reklâma son vermek kararı gayet güzel bir şey. Fakat pafta pafta ilânların arkası kesilmemesine göre acaba bu kararın tatbikine ne zaman başlanacak?

BİR FIKRA

Bir arkadaş İnhisar idaresinin artık reklâmı kestiğini reklâmla mütemadiyen tekrar etmesi vesilesile şu fıkrayı anlattı:

Üç sofu yanyana sıralanmış namaz kılıyorlarmış.

Birisi: Vay burnumun ucunda bir arı dolaşıyor. Galiba bir yerimi sokup bana namazı bozduracak, demiş.

İkinci sofu: — Yahu ne yaptın? Sen bu lâkırdıları söylemekle esasen namazı bozmuş oldun, demiş.

Üçüncüsü kendi kendine:

— Çok şükür ki ben ağzımı açıp bu meseleye karışmadım. Yoksa bizim namaz da güme gidecekti, diye söylenmiş.

KADİN ZULMÜ

Bayan (S..) biraz yaşlıca olan kocasile ikide birde alay eder. Geçen akşam bir misafirlikte idik. Radyo dinleniyorduk. Bayan S. in kocası çok yemişti. Fazla olarak da yorgundu.

Adamcağız kendini tutamadı; koltuğunda elini gözlerine kapatarak hafiften hafife uyku kestirmiye başladı.

Bayan (S..) bunu görünce zalimleşti,.

— Görüyorsunuz ya hali... İşte her zaman bu böyledir, dedi.

Bir iki erkek onun namına:

— Ziyanı yok... Çok yorulmuş biçare de, gibi sözlerile bir müdafaa yapmıya çalıştık.

Fakat bayan (S..) kocasını gülünç bir hale düşürmiye azmetmişti. Kıs kıs gülerek:

— Bakın şimdi ne yapacağım, dedi. Sonra eline bir surahi ile bir tepsi alarak kocasının yanına gitti ve sürahiyi yükseğe kaldırarak tepsiye şırıl şırıl su dökmiye başladı.

Adamcağız bu sesi işitince gözlerini açmadan:

— Sevgilim! Sen nekadar erken uyanmışsın, dedi.

Papağan

— Hamallık yasak edinlince biz de işsiz kalacağız..
— Desene bundan sonra biz de okumuş adamlara benziyeceğiz!...

Altın buzağı

* * * * * * *

Bir mecliste oturuyorduk. Meclis dedim ama yanlış, sosyetede idik. Böyle yerlerde dedikodu yapılır. Falanın sersemliği mavzu bahs olur ve filâncanım kiminle seviştiği.

Halbuki bizim Celâl, pek münasebetsizdir. Böyle havaiyattan konuşulacak yerlerde, derin, geniş, uzun ilmî bahisler açar, ruhiyattan, edebiyattan, hukuktan, felsefeden dem vurur etrafı sıktıkça sıkar.

İşte bir saattenberi yine ruhî bir meseleyi açmıştı. Anlattıkça açılıyor, açıldıkça anlatıyordu. Genç kadınlar somurttular, yaşlıları tatlı tatlı esniyorlardı. Ben Celâle göz kırptıkça karşımdaki sarı saçlı soğuk, çirkin kız kendine sanıp, kırım kırım kırıtıyordu.

Celâl etrafın acıklı durumundan habersiz bağırıp çağırırken meseleyi bir yere getirdi.

— Ben, dedi, ruhun ebedîliğine inanırım. Ruh ebedîdir. Bir vücuttan çıkar diğerine girer. Meselâ benim ruhum bile vaktile başka bir varlıkta idi.

Celâlin karısı dayanamadı:

— Atma, dedi, söyle bakalım senin ruhun vaktile hangi vücutte idi.

Celâl, ilmî konuşur ama espiri yapmaktan da vazgeçmez. Sırıtarak cevap verdi:

— Altın buzağıda idi.

Ben atıldım:

— Deme?

Karısı başını sallıyarak lâfa karıştı:

— İnanın ki doğrudur, hem bu birinci varlığımdan Celâlde pek az şey değişmiştir. Altınlığı gitmiş ve biraz büyümüş.

Kulak misafiri

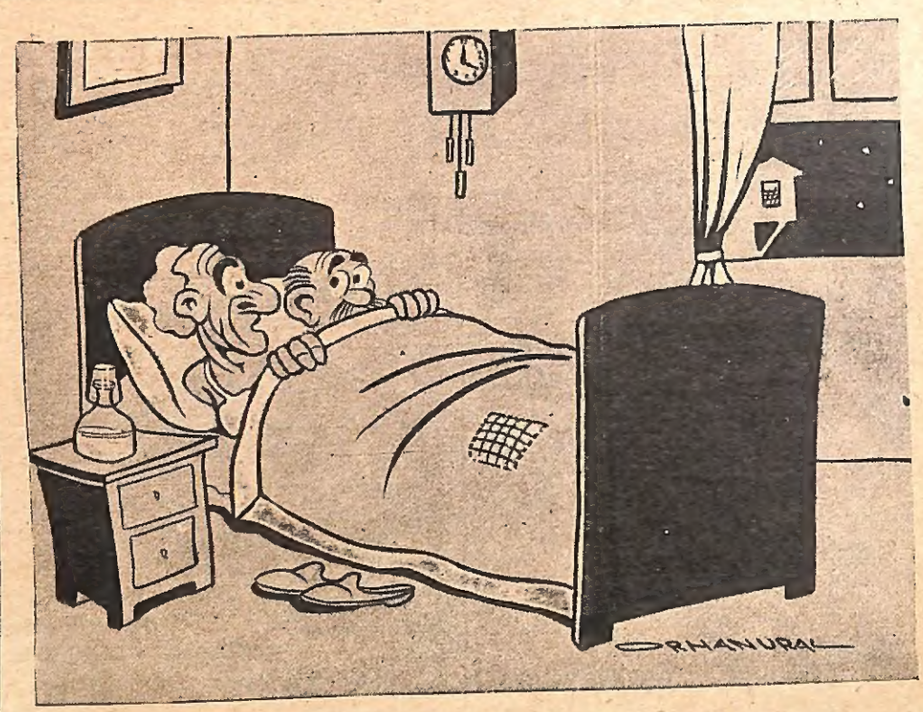

Kadın — Evlendiğimiz günlerde gözün saatte, hep geceyi beklerdin....
Erkek — Evet, şimdi de gözüm saatte ama sabahı bekliyorum karıcığım!...

— Bu sene elbiselerde yaka modası acaba nasıl?..
— İkisi bir araya gelmemek!...

Kime Selâm Verdi?.

* * * * *

Mühim vazifeler, Bay Gültekini, Ankaraya bağlıyordu. Sabahtan akşama kadar süren işlerinden ancak haftada bir gün ve senede bir ay baş alabiliyordu. Fakat uzun çalışmalardan sonra elde edilen bu dinlenmeden, hakikaten de pek istifade ettiği yoktu: Zira sinirli, kıskanç ve kavgacı bir karısı vardı ki, Bay Gültekini boş günlerinde bir dakika bile yalnız bırakmazdı:

Bay Gültekin vazife kontrolünden kurtularak tam geniş bir nefes alacağı zaman, karısının kontrolü altına girer ve - tabiî, bunu çoğunuz bilirsiniz, aziz okuyucularım! - ikinci işkence birincisinden daha ıztıraplı olurdu.

Bay Gültekin, yalnız hafta tatilinde değil, senelik izininde bile karısının hayalini yanıbaşında görürdü. O, dört gözle beklenen senenin biricik ayını geçirmek için herkes sevinçle kendisini memleketin bir köşesine atarken, bizim kahramanımız, o hakikî bayramı eski Muharremlerin onu gibi üzüntü ile karşılardı:

— Nahide beraber olduktan sonra cennette bile insan rahat bir nefes alamaz! derdi.

O, bir ay, Adada, Modada, nerede geçerse geçsin, Gültekin için birdi. Her dakika Nahidenin sesini, sağından, solundan, önünden, arkasından duyardı.

— Sağına bakma... Niçin geçen kadına karşı gözlerini yiyecek gibi açtın? Boyun kadar evlâdın var, böyle tanımadıklarına karşı sırıtmaktan utanmıyor musun?...

Hulâsa buna benzer bir takım sözler ki, bunu da, aziz okuyucularım, çoğunuz bilirsiniz!

Dostumuz Gültekin, bütün tekdirlere, bu huysuzluklara, yine çoğumuz gibi, sabırla mukabele eder, ve bütün kazaları tevekkülle geçiştirirdi.

Bir gün hikâyemizin kahramanını, en büyük âmir yanına çağırdı:

— Yarın İstanbulda bir mukavelename imzalıyacağız, dedi, bizi memurlarımızdan en iyi temsil edecek sizsiniz. Onun için hemen bu akşamki eksprese yetişeceksiniz, İstanbuldaki işiniz bir saatlıktır ama isterseniz bir hafta kalabilirsiniz, size müsaade ediyorum!

Gültekin atıldı:

— Teşekkür ederim, fakat ben vazifemi yapar yapmaz yarın akşamki trenle oradan avdet ederim!

Âmir bu cevaba memnun oldu. Zaten onun nasıl vazifesine bağlı bir memur olduğunu bilirdi. Bir haftalık müsaadeden bile istifade etmek istemiyordu. Halbuki bu nazlanışın sebebi Nahideden başka bir şey değildi. O, kocasının bir hafta değil, bir gün bile ya-

nından ayrılmasına muvafakat edemezdi!

Bu yolculuk haberini eve, korkarak, titriyerek verdi. Nahide:

— Ben de gideceğim!

Diye isyan etti. Fakat, ne yazık ki, bilet bir tane alınmıştı ve bunda Gültekinin kabahati yoktu. Hattâ o bir haftalık müsaadeyi bile karısı yalnız kalmasın diye istememişti. Ay sonu olduğu için Gültekin, kendi cebinden, Nahidenin fuzulî yol masrafını verecek bir halde de değildi. Çaresiz yalnız başına gidecekti. Kadın:

— Hele öbürgün trenden çıkma, ben sana gösteririm!

Diye gözlerini dört açıyordu.

Gültekin trene biner binmez, on beş senedenberi hasret kaldığı, geniş nefesi aldı. İstanbula tek başına gidiyordu. Atalarımız, bir günlük beylik beyliktir demişler, iki günlüğü ise muhakkak kırallık olacak!

Trenin kalkması ile Gültekinin sıçraması bir oldu: Vagondan başını çıkarınca yani başındaki kompartiman penceresinden güzel bir yüzün, saçlarını rüzgârlandırarak, Ankaraya veda bakışları serptiğini gördü. Kıvırcık sarı saçlar iri mavi gözler, bembeyaz bir ten... Gültekinin ideali ile kendi arasında nihayet bir kompartiman bölmesi kadar mesafe vardı. Bu ideale, bir saat sonra, lokantalı vagonda kavuşmak nasip oldu. Ayni masada yemek yiyorlardı. Küçük bir hizmet, ufak bir tebessüm, bir iki söz, nihayet ikisinin ahbap olmasına vesile teşkil etti. Biraz şarap içtiler, öteden beriden konuştular, hattâ anlaştılar da...

Ertesi sabah Istanbula beraber çıktılar. Gültekin, genç kızla, bir otomobile atladı, ve mukavelenin imzalanacağı noterlik dairesine uğrıyarak bir dakikada vazifesini bitirdikten sonra, yine güzel arkadaşı ile, Boğazın yamaçlarını dolaştı, Tarabyada bir otelde başbaşa bir öğle yemeği yediler, eğlendiler, güldüler... Nihayet tren saati gelmişti, Gültekinin hayatında en güzel gün de böyle geçti, genç kıza veda etti, öpüşerek ayrıldılar.

Gültekin bu tatlı hatırayı kalbinin en gizli köşesinde aylarca sakladı.

Aylardan sonra.. Ankara palasta büyük bir balo veriliyordu. Herkes orada idi, Gültekin de karısı ile beraber baloya gitmişti. Kalabalığı yararak büfeye doğru ilerliyorlardı. Birdenbire salonun tavanı Gültekinin başına çöker gibi oldu: Trende yolculuk, İstanbulda arkadaşlık ettiği güzel kız, sarışın bir bebek gibi, karşıdan ona gülümsüyordu. Yaklaştıkları zaman güzel kız, Gültekine, en nazik selâmını verdi. Gültekin başını telâşla öbür tarafa çevirdi:

Karısı, kızın selâm verdiğini görmüştü. Şimşek çakan gözlerile Gültekine baktı:

— Bu selâm veren kız kimdir?

Diye sordu. Gültekin en tabiî halile cevap verdi:

— Vallâhi karıcığım, ben de bu kız kime selâm verdi diye bakmıyordum..

Dedi!

İspinoz

Çok rahatmış

Evleneli bir ay olmamıştı. Karısı bir gün kocasına sordu:

— Bana bak sevgilim, ama doğru söyliyeceksin. Evlilikten memnun musun, bekâr hayatını arıyor musun.

— Evlilikten memnunum. Bekârlığı hiç aramıyorum.

Karısı kırıtarak tekrar sordu:

— Neden canım?

— Lokantaların yağları midemi bozuyordu, şimdi hiç olmazsa yemek cihetinden rahatım.

— Annem evde atacak ne varsa attı.. daha ne bekliyoruz?..
— Dur.. daha babam var!..

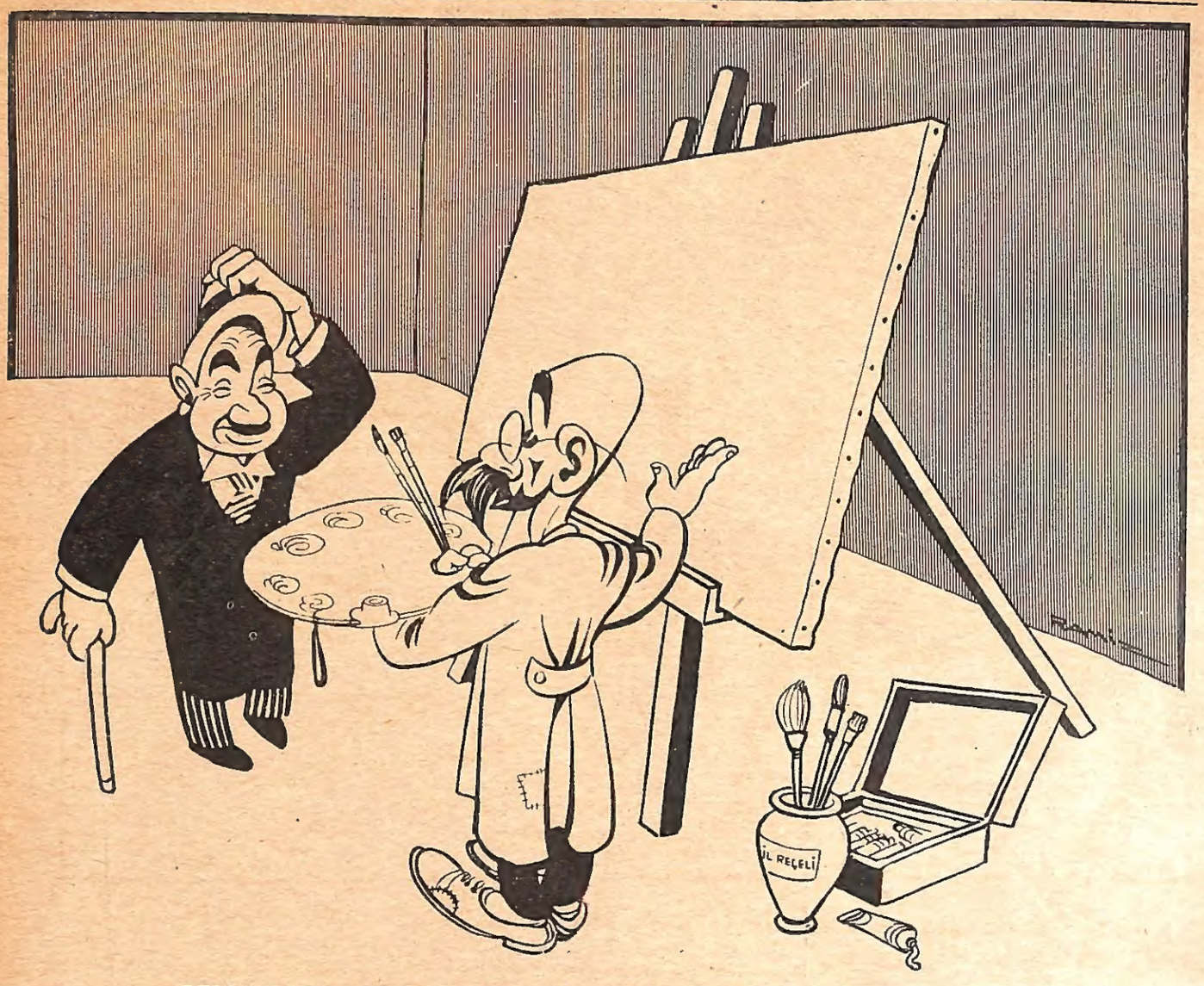

RESSAMLARA AYDA ALTMIŞ LİRA MAAŞ VERİLECEKMİŞ..

— **Henüz resime başlamamışsın, ilham perisini mi bekliyorsun...**

— **Evet, ayda altmış lira maaş vereceklermiş, onu bekliyorum!...**

GRİBİN SÖYLETTİKLERİ

Akşam beni uyutur radyonun incesazı,
Sabahleyin kaldırır çocukların âvazı!

Geçende, yapayalnız, şairlik gayretile,
Bir vapurun içinde seyrederken Boğazı,

Bir kıza rasladım ki on sekizinde var yok,
Bana kış ortasında yaşattı birden yazı,

Gözlerinin alevi, saçlarının dumanı,
Yanağının çileği, dudağının kirazı!

Bir de baktım öteden bizim bayan bakıyor,
Kılacaktım kendime bir cenaze namazı!

Nasıl insan gribe yakalanmaz, sorarım,
Lodostan sonra görse böyle sıkı poyrazı?

Rahatsızım, mideme tavuk ağır geliyor,
Ya keklik istiyorum, ya güvercin palazı!

Artar güzel manzara, hava tebdili ile,
Bir acayip hastalıktır bu âşıklık marazı!

Beni iğne ipliğe döndürdü en sonunda,

Bir yanda yârin nazı, bir yanda bahtın nazı!

Dostlarımdan her biri bir kapı buldu, daldı,
Yalnız yol ortasında ben yiyorum ayazı!

Yataklı vagonlarla ziyarete giderken,
Üstadım İbnil Emin Mahmut Kemal Hicazi,

Ben ayak basamadım hâlâ Büyükadaya,
Geçemedim bir türlü Kınalıyı, Burğazı!

Kimi sevap kazanır böyle deve yükile,
Kimi para kazanır biner biner en azı.

Buhran olsun, olmasın, aç kalmıyor cihanda,
Ne ilim hokkabazı, ne de sanat cambazı.

Yalnız tütün parası bulmaz şu Çamdeviren,
Yazmazsa gazeteye haftada on dört-yazı!

Başkasına ikrama imkân bulamıyorum,
Çünkü kendim yiyorum pişirdiğim piyazı!

Çamdeviren

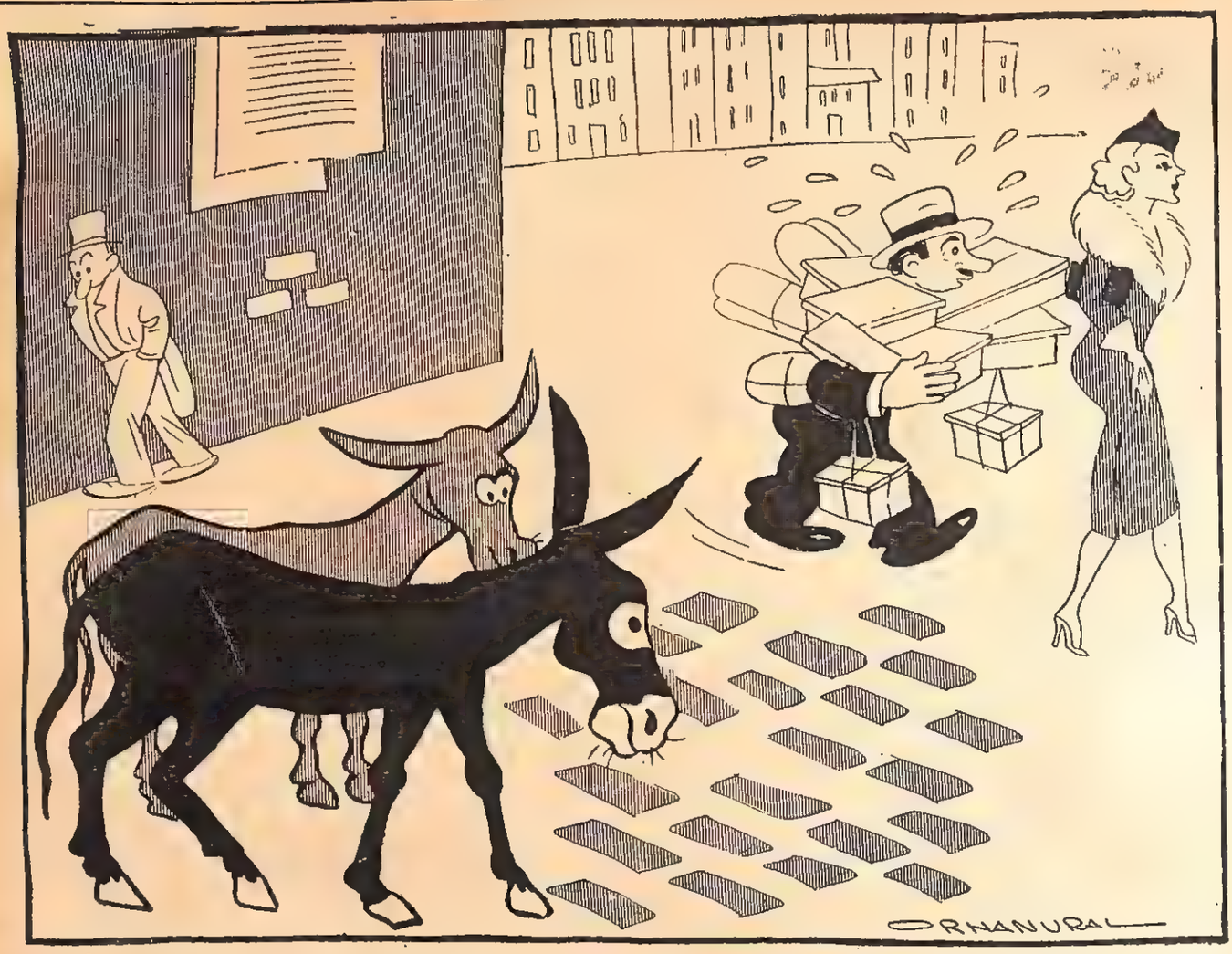

Gazetelerden: EŞEKLERİN NAKLİYATTA KULLANILMAMASI KARARLAŞTIRILDI.
Eşek — Hele şükür.. bazı insanlardan farkımızı anlıyabildik!...

Yol Vergisi

★★★★★★★

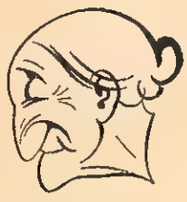

Geçen ay, eve geldiğim zaman, sarı mı, kırmızı mı, rengi hatırımda kalmıyan bir kâğıt uzattılar. Okudum: «935 senesi için tahakkuk eden yol vergisini vermediğinizden...» Düşündüm, taşındım, yirmi senelik memurum, yirmi senedenberi yol vergisi veririm, daha doğrusu vergiyi ben vermem, aylığımdan keserler, bütün memurlarınki gibi hususî idareye yatırırlar... Acaba şimdi bir yanlışlık mı oldu? Gittim, bizim dairenin muhasebecisine sordum:

— İki sene evvel benim yol vergimi kesmediniz mi?

— Kestik...

— Hususî idareye yatırmadınız mı?

— Yatırdık...

— Peki, niçin bizden yine 935 vergisini istiyorlar?...

— Makbuzu nerede?

— Bilmem... Arıyayım....

Allah müstahakını versin, dağınık adamım, iki sene evvelki makbuzu nereye koyduğumu nereden bileyim? Yazı masasını altüst ettim, yok, evin altını üstüne getirdim, yine yok! Anlaşıldı, dedim, altı lirayı tekrar vereceğiz... Fakat, her felâketin bir faydası olur derler, doğru... Yalnız bu fayda benim namıma değil, verği idaresi hesabına oldu... Bakınız, nasıl:

Ben, verginin makbuzunu bulamayınca, ilk rasgeldiğim arkadaşa sordum: «Yol vergisi veriyor musun?» cevap verdi: «Sormıya hacet var mı? Zaten kesiyorlar!»

— Öyle ise bana 936 senesi yol vergisinin makbuzunu göster...

— Saçmalıyorsun? Kim bilir, nereye attım, gitti!

— Ya, 935 in, 934 ün makbuzları?

— Geçen senenin makbuzu olmadıktan sonra ondan öncekiler ne arar!

Başka bir dostumla karşılaştım, ayni sualleri sordum, ayni cevapları aldım. Bu suallerle cevaplar bende, dediğim gibi, Maliye hesabına büyük bir fikir uyandırdı. Şöyle ki:

Memurların hemen hepsi verği makbuzlarından habersizdir... Şimdi, bana gelen ihbarnameden, hepsine birer kopya gönderilirse işleri tamamdır... Hem de öyle bir, iki senelik vergi için, beş, on, hattâ yirmi senelik için makbuz istenirse, hiç şüphesiz, yüzde sekseninden birer maaş nisbetinde hasılat elde etmek kabildir.. Varıp bundan sonra akıllarını başlarına toplayıp makbuz biriktirsinler... O zamana kadar vergi idaresi ummadığı bir varidatla yılını yıl eder!

İşte, bulduğum fayda bu... Acaba bu keşfime mukabil, benim ikinci altı lirayi bağışlarlar mı dersiniz?.

Boncuk

Bulunmuş Vesika

Dün sabah matbaaya gelirken tramvayda Son Posta gazetesine sarılmış bir paket buldum. Biletçiye göstermeden açtım. İçinden bir tomar kâğıt çıktı. Birinci sayfasına şöyle bir göz gezdirdim. Serlevha: İttihat ve Terakkide on sene!

— Eh, dedim, bu muharrir insaflı imiş. Coşup da İttihat ve Terakkide yüz sene diyebilirdi.

Serlevhanın hemen altındaki yazıyı okudum: Seksen yedinci kısım.

— Olur a, on senelik vukuat da yirmi, otuz kısımda bitivermez ya.

Daha sonra bu önümdeki kâğıdın seksen yedinci kısma ait on beşinci bap olduğu yazılı.

— Bu da harikulâdelik değil, diye söylendim. Beher kısım on, on beş bap sürer elbet. Hâdisei tarihiye dediğin şıp diye bitmez. Önü var, arkası var.

Fakat yazanı tanıyamadım: Muhittin Birgen. Birgen soyadı olacak. Kala kala elde Muhittin kalıyor. Muhittin.. Muhittin... Böyle İttihatçılardan kısım, kısım, bap, bap bahsettiğine bakılırsa, meşhur olması lâzım ama, işte biliş çıkaramadım. Dur hele dur. Altında bir satır daha farkediyorum: Eski Tanin başmuharriri. Hoppala. Benim bildiğim Ttanin, Hüseyin Cahit ile meşhurdur, Hüseyin Cahit de Tanin ile. Bu Muhittin de neci? İşin şakaya tahammülü yok. İşte adamcağız cayır cayır yazıyor. Hem kendisi de sade Muhittin imzasının işe yaramıyacağının farkına varmış olacak ki, altına doğru, eski Tanin başmuharriri olduğunu yazmak lüzumunu hissetmiş. Acayip şey. Şimdi ben bu tomarı nereye götüreyim. Hangi gazeteye başvurayım. İttihat ve Terakkiden bahsetmiyen, bahsi de asgarî 600, azamî 1500 tefrikaya kadar uzatmıyanı yok ki...

Düşüne düşüne matbaaya geldim. Masaya kurulup kahveyi içerken aklıma bir çare geldi.

— Şu makalelerden birini Karikatüre basarım. Sahibi elbette gelir, malını ister, dedim. İşte dediğimi yapıyorum. Eğer muharrir farkına varmazsa onu bilip tanıyanlar insaniyet namına kendisine haber versinler. Sevaba girerler. Filhakika yazılanların bir bir başından geçtiğine şüphe edilemez ama, yeni baştan, vekayi sırasını bulmak, yana yakıla tafsil etmek meselesidir:

Doksan sekizinci kısım
ON YEDİNCİ BAP
Enverin İttihat ve Terakkiden kovulmasına nasıl mani oldum?

Sabahleyin Talât arabasını gönderip çağırdı. Bir buçuk saattir, araba Tanin matbaasının önünde beni bekliyor. Bekliye dursun hele. Zaten dünden de çağırmıştı da oralı olmamıştım.

Ben fıtraten, kendimi methetmeyi, naza çekmeyi, hele zekâvetimi, ferasetimi göklere çıkarmayı sevmem. Fakat artık bu bizim Talât da kabak tadı vermiye başladı. Ne oluyoruz yahu? Anladık, sadrazamsa, sadrazam. Biz de bugüne bugün memleketin efkârı umumiyesine hitap eden koca bir ser muharririz. Baş makaleyi bitirmeden kımıldamadım. İşim bittikten sonra arabaya kuruldum.

Babıâlide bir kaynaşmadır, gidiyor. İçeri girdiğim zaman Talât fırka kâtibi

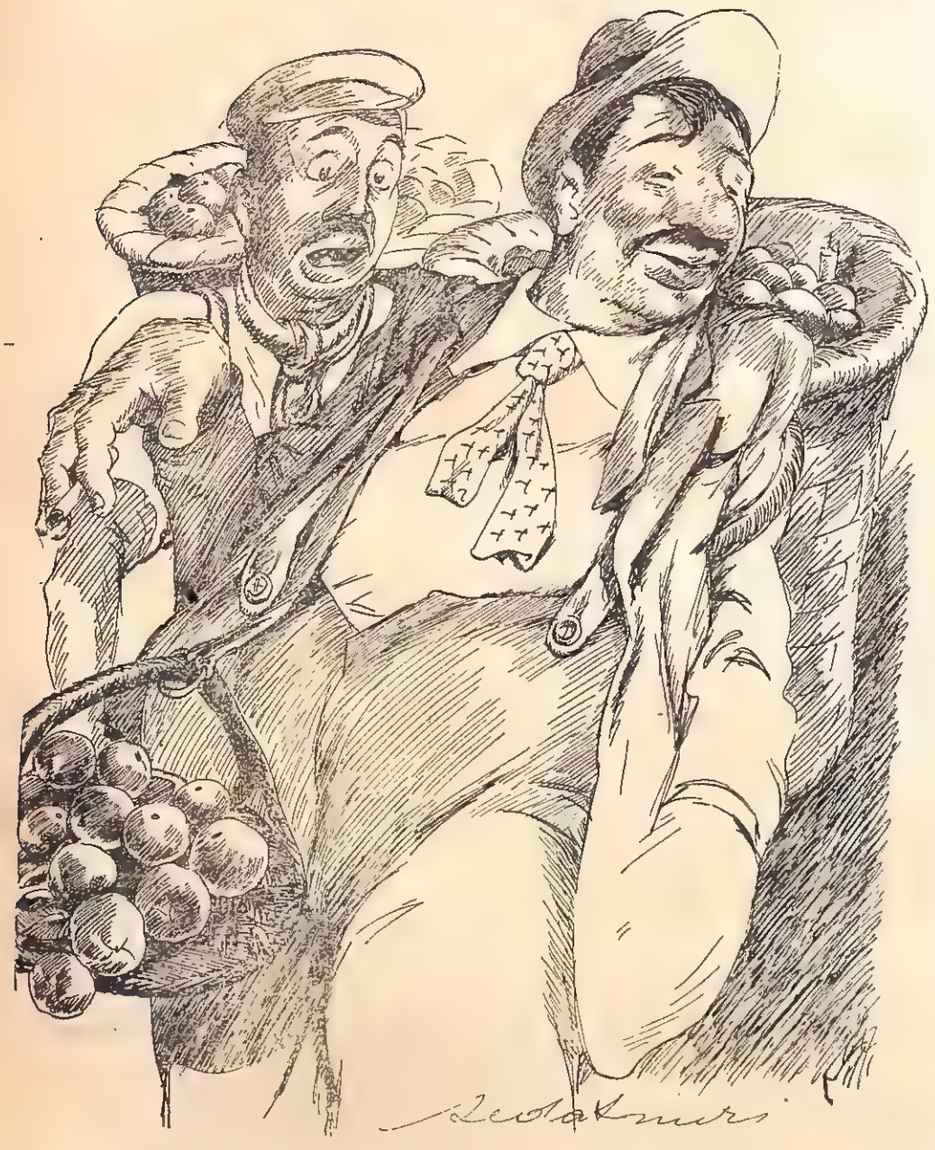

BELEDİYENİN KARARİLE SATICILAR ŞIKLAŞINCA:

— Sana ne oldu gardeş?.

— Daha ne olsun oğul? Dost düşman beni bu gıyafette görünce kimse satıcı olduğuma inanmadı, ben de meyhaneden çıhamadım getti!..

— Şeşbeşti!
— Hayır! Beş dörttü..
— Şeş beş..
— Beş dört..

Hâkim — Altışar gün hapise karar verildi!..

—Dü şeşmiş öyle ise!!...

BİR TAVLA KAVGASI

umumîsini haşlıyordu. Beni görünce sustu.

— Ne oldu, ne oluyorsun? Diye sordum.

— Sorma üstadım, dedi, şu Enver yok mu, şu Enver?

— Hangi Enver? Şu bizim, serasker Enver mi?

— Evet.

— Ne olmuş çocuğa?

— Ne olacak, şımardı. Etmediği münasebetsizlik kalmıyor. Şimdi karar verdim. Fırkadan defedeceğim. Seraskerlikten azlettirip üniformalarını bir, bir söktüreceğim. Sultan hanımı da çatır, çatır boşatacağım.

Biraz düşündüm. Enver şımarıktı ama fena çocuk değildi. Gün aşırı gelir, elimi öperdi. Bu işi münasip görmedim. Talâta:

— Sen böyle işlere karışma, dedim, işi bana bırak. Gönder köftehoru Tanine.. biraz kulağını çekeyim.

Doğrusu genç seraskere acımıştım. İşte bu biçim de merhametliyimdir. Mendebur merhametim yerli, yersiz tutar.

Ha... Sırası düşmüşken şurada, şunu da yazıvereyim: Envere başına gelecekleri, tâ, o zamandan bir, bir söylemiştim:

— Sen bana baksana çocuğum, demiştim, çok değil, bundan, dört, beş sene sonra Türkistanda bir Ermeni kurşunile ölüp gideceksin.

Bu sözüm de bütün sözlerim gibi çıktı,

Tevekkeli, feraset, keramete şıkır şıkır göbek attırır dememişler.

Doksan dokuzuncu kısım

ON SEKİZİNCİ BAP

Osmanlı İmparatorluğu Umumî harbe girerken ben ne yaptım?

Talât paşa bir sabah bizim eve çıkageldi. Mahalle sadrazamın arabasını görünce, karmakarışık olmuş. Sokakta gürültü fazlalaşınca kızdım. Tam kendi kendime:

— Bugün ilk işim, şu şehirde gürültünün önüne geçmiyen Şehreminini defettirmek olsun, derken bizim kız, koştu:

— Beybaba, dedi, Talât amcam geldi. İçeri girebilir miyim? Yoksa meşgul mü? Meşgulsa rahatsız olmasın, yarın uğrarım, diyor.

Biraz düşündüm:

— Gelsin dedim.

Talât pürtelâş içeri girdi. Huyunu ben bilmiyeceğim de kim bilecek? Telâşlanınca sade kahve içer. Seslendim. Sonra yer gösterdim. Sordum:

— Hayrola, yine ne var?

— Sus, Muhittin, sus! Harbe girmek lâzım mı, değil mi? Fikrini öğrenmek istiyorum. Girelim, dersen, gireceğiz. Hayır dersen girmiyeceğiz.

Ben bu gelişin. harbe girip girmemek meselesine dair olduğunu daha sokaktaki kuru gürültüyü duyunca anlamıştım. Ve harbe girmek meselesi benim üstünde durmadığım bir mesele değildi. Daha on iki yaşımda Taşkasaptaki Nürülbeyan iptidaisinin 4 üncü sınıfında iken bir tahrir vazifesi kaleme almış 1914 de Cihan harbinin patlıyacağını, bu harpte kazanacak milletleri, ölecek insanların adedini, sarfedilecek paraları hep yazmış, birini bile unutmadan yegân yegân, tadat etmiştim. Vaziyeti Talâta izah eyledim. Lâfımı kesmeden dinledi ve elimi öpüp çıktı.

Haftasında Almanlarla ittifak ederek harbe girdik.

Gelecek makalelerimde harbin seyrini ve neticesini etrafile anlatacağım ama şunu da şurada yazmazsam, çatlarım:

Ben o sabah Talâta: «Almanya ile harbe girelim» dememiştim. Bilâkis «Almanya ile beraber harbe girmiyelim» demiştim. Sonradan öğrendim ki, o, tamamile ters anlamış. Başka türlü olmasına da zaten imkân yoktu, çünkü ben:

— 1917 de Amerika İngiltereye ve müttefiklerine yardım edecek, yine ayni yıl içinde Rusyada ihtilâl kopacak demiştim.

Zira, Amerikaya beşinci seyahatimde karşı karşıya iskambil oynarken reisicümhurun ağzından böyle bir lâf almıştım ve Rus ihtilâlini 1917 de palatmasını, on sene evvel, Lenine ben tavsiye etmiştim.

Aslına mutabıktır

Tipi

AZAMET Mİ, KORSE Mİ?

Kadın — Bey, ben pek aşağıları göremiyorum... Yanımda mısın?...

Şeker gibi adam

Karısını sarhoşlukla ayağının altına almış, bastonla bir güzel dövmüş. Allah yarattı dememişti.

Mehkemelik oldular.

Kadın davasını şerhedince; adam:

— Tamamen yalan bay hâkim, dedi, ben şeker gibi bir adamım.

Hâkim, bu serseri herifi tepeden tırnağa kadar süzerek cevap verdi:

— Büsbütün yalan değil ama yanlış. Şeker gibi olmadığın muhakkak. Fakat şeker kamışı gibiyim dersen inanırım.

PASAKLI SEN DE!

Kadın, kocasının ceketinde bir tel siyah kadın saçı bulunca:

— Bu ne bu? Ceketinde bir siyah kadın saçı buldum. Bu ne? Diye feryadı bastı.

Kocası sükûnetle cevap verdi:

— Ne olacak! Sen saçlarını sarıya boyıyalı tam altı ay oluyor, O zamandanberi demek ceketimi bir kere bile fırçalamamışsın. Hem suçlu, hem güçlü, öyle mi? Pasaklı sen de!

Çıkma

Kocası acele bir iş için Ankaraya gidip gelecekti. Karısına:

— Nihayet öbürgün İstanbula dönerim, diyordu, sakın ben burada yokken gezmiye falan çıkayım deme!

Karısı temin etti:

— Hiç merak etme, kocacığım, ben de evde oturmamak arzusu ancak sen evde bulunduğun zaman geliyor!

FELSEFE KIRINTILARI

— Gemisini kurtaran kaptandır derler! Ya kurtaramıyan kaptanı kurtaran nedir?

— Tahlisiye simidi!.

*

— İş bilenin, kılıç kuşananın imiş. Acaba birçok açıkgözün kılıç kuşandığını görürüz de iş bilir sanmaz mıyız?

— Evet..

*

— Birisine: Sen beni âdeta eşek yerine koyuyorsun! Deseniz. O da tebessüm ederek sussa, sükûtun ikrardan gelmesine göre siz ne olursunuz?

— Eşek olurum.

*

— Dimyada pirince giderken evdeki bulgurdan olursam ne yapayım?

— Pilâv yemeye tövbe et.

*

— Korkak adam neden hep cesaretinden bahseder?

— Ne yapsın korkaklığı meydana çıkacak diye korkar.

*

— İyi adam diye kime derler?

— Bize fenalığı dokunmıyan adama.

— Ya fenası?

— Bize iyilik etmemiş insan!

*

— Her gün arkasında yüzlerce kişi gezdiren adamı bilir misin?

— Bilirim, tramvay vatmanı!

*

— Neden herkes metresinin namuslu olmasını ister?

— Her zaman başa gelen çekilmez de ondan.

*

— İğneyi kendine, çuvaldızı âleme sokmak nedir?

— Açıkgözlük!

*

— Ak akçe kara gün içindir diye bir söz var ne dersin?

— Saçma derim. Ak akçem olsa kara günüm olmaz.

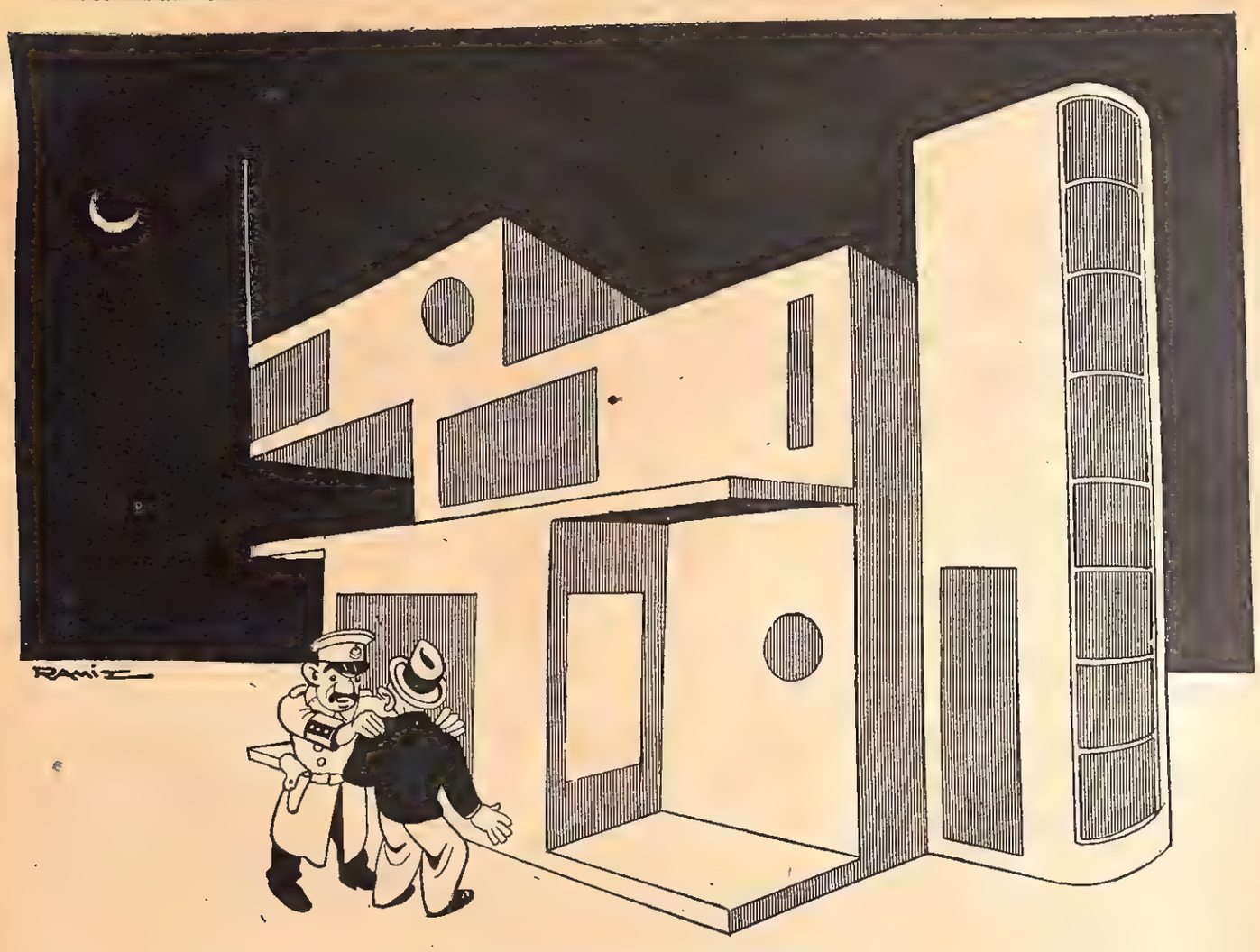

MİMARİ DEĞİL, BİLMECE

Polis — Gecenin bu saatinde elâlemin evinin pencerelerini yokluyorsun ha..
Maznun — Yok yahu, burası kendi evim, kapımın nerede olduğunu unuttum da onu arıyorum!...

Yok farzet

Ayni mahallede doğmuşlardı, ayni mektebe gittiler. Muharebede de ayni cephede yanyana dövüştüler. Sulh olunca, biribirlerini kaybetmişlerdi.

Bir gün sokakta karşılaştılar.

Ahmet:

— Vay Recepciğim, sen nerelerdesin, diye arkadaşının boynuna sarıldı.

Öpüştüler.

Ahmet evlenmişti. Recep dostunun karısını görmek istedi.

— Yengemi bana takdim etmelisin, muhakkak, dedi.

Öteki sevinçle cevap verdi:

— Hay hay, hem iyi hatırıma getirdin. Yürü bize gidelim öğle yemeğini beraber yeriz.

Kol kola girdiler.

Eve girince Ahmet Recebi salona aldı. Bitişik odaya geçti, aradan bir saniye geçti geçmedi, Bir kadın sesi apartmanı çın çın öttürdü:

— Seni münasebetsiz herif seni, elin serserilerini sokaktan toplayıp getiriyorsun, yemeğimizin en güzel parçalarını bir takım saygısızlara yediriyorsun.

Ahmedin gözleri dönmüştü. Bastonunu kaptı. Fakat kendisini toplıyarak:

— Evde yabancı bir kimse olmasaydı, sana gösterirdim. Diye haykırınca Recep dayanamadı. Arkadaşını teşci etti:

— Rica ederim Ahmet, istediğin gibi hareket edebilirsin. Beni yok farzet.

Ölüm döşeğinde

Avcı son nefesini veriyordu. Dostları sordular:

— Nereye gömülmek istiyorsun?

— Kimseye zahmet olsun istemem, onun için cesedimi ıssız bir dağ başına atın!

— Peki ama, kartallar, çakallar başına üşer...

— Tüfeğimi de yanımda bırakın!

— Senin haberin olmaz ki, kendini müdafaa edesin!

— Öyle ise, bırakın, benim haberim olmadan beni kartallar, çakallar yesin!...

Seviyorum, seviyorsun

Çin Maarif nazırı, Avrupada bir tetkik seyahatine çıkmıştı. İtalyan mekteplerinden birine uğradı. Yanına tercümanını almayı unutmuştu. Aksi gibi, mektepte de Çince bilen bir adam yoktu. Mektep direktörü, Çinli nazıra reverans yaparken, bir şey söylemiş olmak için, dudaklarını kımıldattı:

— Seviyorum, seviyorsun, seviyor...

Çinli nazır, güzel bir İtalyanca ile, siğayi tamamladı:

— Seviyoruz, seviyorsunuz, seviyorlar!

— 20 —

— İnsan böyle mesut bir geceyi hayatta ancak bir defa görür. Yok Basriyi neye benden habersiz davet ettiler, yok Arif neden beni maskara mevkiine soktu diye üzülüp sıkılmak, budalalık değil de nedir?

— Budalalıktır.

Bu derunî muhavere Mesudu yatıştırmıştı. Handanın elile oynıyarak:

— Belki seni gücendirdim, dedi, fakat darılma... Biliyor musun hastayım. Hem çok hastayım, başım dehşetli ağrıyor, senin şerefine ayakta duruyorum.

— Hasta olacak zamanı ne iyi intihap ettiniz.

Mesut, hakikaten hasta olduğuna ve başının ağrıdığına Handanı inandırmak için dişlerini sıkarak kaşının birini kaldırıyor, sevgilisinin hatırı için en şiddetli ağrıları güler yüzle karşılıyan bir kahraman tavrı takınıyordu:

— Maamafih sen üzülme, dedi, geçer, sen üzülme. Benim artık hayatta ki vazifem seni mesut etmek...

— Teşekkür ederim.

Handanın yüzü gülmüştü.

Mesut sordu:

— Beni seviyor musun?

— Seviyorum,

— Ben de seni... Biraz şu karanlığa doğru yürüyelim mi?

Maksadı karanlıkta Handanı öpmekti. Basri Sâdaya istediğini söylemekte serbestti. Kendisinin bu güzel genç kızı yıldızların altında bir kere öpmesi kadar büyük intikam olamıyacaktı.

İki nişanlı bağ kütüklerinin arasından yürürlerken ayakları bir şeye çattı. Handan gayri ihtiyarî bağırdı:

— Bu ne?

Yerde yüzü koyun bir adam yatıyordu. Mesut evvelâ bir cinayet yahut kazadan korktu. Fakat yanlarında beliren peştemallı bir ahçı onları tatmin etti:

— Bir şey değil.. Bizim Arif bey... Fazla zerhoş oldu da buraya yatırıverdim... Bizim melmekette zerhoşu yüzügoun yere yatırırlar; burnunu topraga gömerler... Hemencik gendine gelir...

Mesut ayağının burnu ile Arifi dürterek içinden:

— Oh olsun kerataya, dedi.

Tahkikat

Nişandan birkaç gün sonra iki aile Yakacıktan İstanbula inmişti.

Mesut için resmî nişanlılık saadeti başlamıştı.

Genç adam bir iki gecede bir elinde kâğıda sarılı bir çiçek demetile Aksaraydaki Heveskârarı musiki cemiyetini boylamıya mecbur oluyordu.

Veysel Örfiler evvelâ düğünün bir seneden evvel yapılmasına razı olmadıkları halde, şimdi Mesudu ikide birde sıkıştırıyorlar, delikanlı ne cevap vereceğini bilemiyerek nohut gibi ter dökülüyordu.

Hâlâ iyi bir memuriyet bulup yerleşememişti. Anasına:

— Veysel Örfiler düğün için acele ediyorlar, dediği zaman Macide hanım: «Yap efendim. Ne duruyorsun? Beklediğin kabahat, elini kolunu bağlıyan mı var senin?» diye bağırıyordu.

Macide hanım arasıra kocasına da çıkışıyordu:

— Baba oğul bastonlarınızı elinize alıp görücülüğe gittiniz. Kimbilir bol keseden neler vadettiniz ki onlar da kızı vermiye razı oldular. Düğün için buna bir memuriyet lâzım.. bu bir. Hiç olmazsa Harikzegân apartımanında üç dört odalı bir apartıman lâzım; bu iki. Apartımana eşya lâzım; bu üç; nihayet bir düğün yapmak için hazır para lâzım; bu dört. Bunları ne zaman tamamlarsanız gelir haber verirsiniz. Ben de işe girişirim.

İbrahim bey karısına hak veriyor ve önce bol keseden attığına pişman oluyor gibi idi. Macide hanım bağırdıkça sesini çıkarmıyor, Mesudu bir köşeye çağırarak:

— Galiba ananın hakkı var, diyordu, biz de çayı görmeden paçaları sıvadık. Şu memuriyet işini bir yoluna koysak ötesi kolay. Apartımanın ilk taksitini verdik mi mesele yoktur. Öteki taksit zamanına kadar bol bol düşünecek zamanımız var. Eşyaya gelince; benim bazı bildiklerim vasıtasile onu da yine taksite bağlamanın kolayını buluruz.

Düğün masrafına gelince; onu ben üzerime alırım. Sen şimdi biriktirdiğin paranın hakikî yekûnunu söyle ki ben hesabımı ona göre tutayım.

* * *

Mesut ile Handan şimdi artık bol bol yalnız kalabiliyorlardı. Fakat Mesut bundan zannedildiği kadar memnun değildi. Çünkü Mesudun eskiden bitip tükenmiyecek zannettiği aşk ve alâka sözleri, çabucak tükeniverdi.

— Beni seviyor musun?

— Çok, Ya sen beni?

— Ben de pek çok.

— Herhalde benimki kadar değil.

— Seninkinden herhalde daha ziyade.

Evvelce onlara çok hoş gelen bu sözler, gitgide yeniliklerini kaybetmişler, telefondaki,

— Allo allo... Neresi orası. Siz kimsiniz?

— Allo... Siz kimi arıyorsunuz?

Muhavereleri nevinden yavan bir şey olmuşlardı.

İki ailenin yakın dostları tarafından çıkarılan dedikodular da olmasa belki büsbütün lâkırdısız kalacaklar ve Mesut istikbal için derin endişelere düşecekti.

Bereket versin Sâda bu dedikoduları sıcağı sıcağına yetiştiriyor ve iki nişanlı hırsla bunların üzerine atılıyorlardı.

— Kuzum bu muhasebeciler senden ne istiyorlar!

— Anlamadın mı ne istediklerini? Kızlarını sana vereceklerdi, veremediler ona kızıyorlar. Ama benim bunda ne kabahatim var? Sana zorla nişanlanmadım ya? Kendin istedin.

— Elbette canım...

— Yine de istersen yol yakınken beni bırakıp onların kızını alabilirsin...

— Ne münasebet Handan? Benim altın saçlı, pembe yanaklı Handanım dururken onların sıçan suratlı kızlarını alır mıydım?

— Vay sen beni sarı saçlarım için mi istedin? Demek benim başka meziyetim yoktu?

— Allah Allah... Niçin böyle söylüyorsun canım.

Böylece muhavere kızışıyor ve Mesut yaptıkları münasebetsiz dedikodularla buna vesile veren muhasebecilere içinden dualar ediyordu. Maamafih günler geçtikçe aralarında daha başka türlü bahisler de açılmıya başlamıştı. Handan Mesudun mazisini merak ediyor:

— Herhalde koskoca erkek şimdiye kadar uslu durmadın. Başından birçok maceralar geçti. Bunları bana anlatmalısın, diyordu.

Mesut evvelâ sırıtarak: — «Vallâhi bir şey yok» diye yeminler etmişti. Fakat biraz sonra ısrara dayanamıyarak, lisanını değiştirmiye başladı:

— Yani bir şey yok diyorsam, büsbütün bir şey yok da değil... Hani yani ciddî aşka benzer bir şey yok.. Her delikanlının başından geçmiş olduğu gibi bir takım gelici geçici maceralar...

Handan gözleri parlıyarak sordu:

— Nasıl kadınlardı bunlar?

— Bahse bile değmez... Alelâde kadınlar...

— Para ile kendini satan kadınlar değil mi? Bin kişinden artakalmış şıllıklar... Nasıl iğrenmeden onları kucakladın, öptün.

Handan iğreniyormuş gibi yüzünü buruşturuyor, gözlerini büzüyordu.

Bu sözler Mesudun izzeti nefsine dokundu ve biraz evvel tanıdığı kadınlar için **alelâde** sıfatını kullandığı halde, şimdi onları yavaştan yavaşa methetmiye başladı.

— Pek zannettiğin kadar da değil... Aralarında hakikaten çok güzelleri de vardı....

— Para ile kendini satan kadınlardan ne olacak?

— Bana alâkadar olanlar arasında kendini para ile satmıyanlar da vardı?

— Zannetmem.

Mesut, suratına kamçı yemiş gibi olmuştu.

— Niçin beni alâkadar olunacak bir insan bulmuyorsun?

— Onu demek istemedim. Fakat öyle kadınların kalbi olmaz.

— Öyle kadınlardan maksadın ne? Macera sade para ile kendini satan kadınlarla olmaz ya...

Bahis yavaş yavaş bir kavgaya doğru gitmiye başlamıştı.

Handan birdenbire ona çattı:

— Âdî sokak kadınlarını nişanlına karşı müdafaa ediyorsun ha?..

Mesut şaşalar gibi oldu.

— Ne münasebet... Müdafaa değil ancak...

— Görüyorsun ki lâkırdının arkasını getiremiyorsun.

— Handan çocukluk etme, bana bak...

Genç kız silkinerek onun elinden kurtulmuştu.

— Dokunma bana, dedi, senden iğreniyorum... Yaptığın rezaletleri nişanlına anlatmıya vicdanın nasıl razı oluyor?

— Hoppala.. Yahu sen kendin sormadın mı?

— Ben sorabilirim... Fakat sen cevap vermiyecektin.

— Pekâlâ, bir daha öyle yaparız.

— Ah bu erkekler, ne vicdansız mahlûklar... Türlü rezalet yaparlar... Sonradan herkesin gül gibi kızlarını... Mesut artık dayanamadı:

— Böyle söylüyorsun ama, sanki senin başından hiç bir şey geçmedi mi? dedi.

— Şimdi de iftira mı?

Artık ok yaydan çıkmıştı.

— Ya ben bir şey biliyorsam...

— Sen mi? Benim bilinecek bir şeyim yok ki,..

— Kim bilir?

Handan bozulmuştu; gevşek bir sesle:

— Ne biliyorsan söyle, dedi.

— Peki mademki öyle istiyorsun..: Söyliyeyim... Meselâ nişan gecemizde bizi huzurile şerefyap eden Basri bey, için ne buyuracaksınız?

Handan bir feryat kopardı:

— Ben mi? Allah kuru iftiradan saklasın?

— Amin, fakat hakikati inkâra lüzum yok, ben bileceğim kadarını biliyorum.

Mesut bunu söyledikten sonra Handanı bıraktı; pencerenin yanına giderek sokağa bakmıya, parmaklarile camları tıkırdatmıya başladı. Ağzından çıkan sözlere gerçi pişman olmuştu. Fakat ne çare ki iş işten geçmişti. Genç adam bu vaziyette kendini nişanlısına biraz dargın ve kırgın göstermezse olmıyacaktı.

Mesut nişanlısının kendisine yaklaşarak hesap vereceğini, belki de yalvaracağını zannediyordu. Fakat genç kızın bir zaman sessiz sedasız odada dolaştıktan sonra yavaşça kapıyı açtığını, dışarı çıktığını işitti.

Mesut: — Eyvah, dedi, ilk kavga çıktı. Buna ben sebep oldum. Şimdi ne yapacağım. Handan sükûtile hakikati yani vaktile Basri ile arasında bir şey geçtiğini itraf etmiş oldu. Aksi halde «iftira ediyorsun» diye bağıracak, bana hakaret edecekti. Mademki bunu yapmadı, demek ki suçludur. Fakat iyi ama bir genç kızın beni tanımadan evvel birisile hafif bir korta yapmış olmasını tenkit etmek pek eski kafalılık değil midir? Öyledir fakat öte taraftan bunu bile bile Handana yaltaklanmak da hafif bir hareket olacak. Ben bu işin içinden nasıl çıkacağım?

Mesudu bu içinden çıkılmaz gibi gördüğü vaziyetten beş dakika sonra müstakbel kaynanası kurtardı. Macide hanım tuhaf bir tavırla kapıdan girmişti. Mesudun sigara içerek dolaştığını gördü ve sordu.

— Kuzum Allah aşkınıza ikinize de ne oluyor, beyefendi?

Mesut sahte bir hayretle kaşlarını kaldırdı:

— Ne olmuş hamfendi?

— Ne olacak siz kendi kendinize dolaşıyorsunuz. Handan içeri odada hüngür hüngür ağlıyor.

— Handan ağlıyor mu? Niçin?

— Ne bileyim? Bunu size sormalı?

Mesut Handanla barışmak için bir vesile çıktığına memnundu:

— Emin olun hiç bir şey yok hamfendi, dedi, incir çekirdeği doldurmaz bir şey... Bir ehemmiyetsiz asabiyet... Müsaade buyurursanız ben şimdi tamir ederim. — **Devam edecek** —

Sahibi Sedat S. — Umumî Neşriyat Müdürü: T. Şükrü

TARİHTEN ÇİZGİLER :

Çarşıda entari ile gezdikleri için yakalanıp karakola götürülenler!...

Birebir geldi..

Mektepten yeni mezun olmuş doktorlardandı. Arkası olmadığından apar topar, Arnavutluğa tayin etmişlerdi. Oraya vâsıl olur olmaz, sordu, soruşturdu.

— Doktorların işi iş dediler, parası bol bir memlekettir burası, aileler de çok nüfusludur. Birkaçını tuttun mu, küpü doldurursun!

İlk zamanlar kan davası gütmek yüzünden vuku bulmuş cinayetlere hükûmet doktoru sıfatile gidip geldi. Fakat aradan aylar geçtiği halde hususî muayene için kapısını çalan olmuyordu, Bir gün odasına ihtiyar bir arnavut girdi.

Genç doktor sevinçten ne yapacağını şaşırdı. Arnavut derdini anlatt.

Doktor:

— Bildim, dedi, kâfi, kâfi, buna siyatik derler. Bir reçete yazayım. Alacağınız ilâcı on gün gece yatarken dizlerinize uğuştura uğuştura sürün, eğer faydasını görmezseniz tekrar gelirsiniz.

Arnavut reçeteyi aldı gitti, doktor:

— Oh, çok şükür, artık büyü bozuldu, diyordu, müşteriler sökün eder.

Beş gün sonra hasta göründü. Yüzü gülüyordu:

— Eyvallah doktor, diye söze başladı, ilâç bitti ama ağrılarım da geçti.

— Aman ne diyorsun, sakın fazla sürmeseydin? Hem nasıl olur canım ben sana on gün süreceksin demedim mi?

— On gün sürecektim ama yetişmedi. Beş günde bitiverdi.

Ve cebinden reçetenin ufak bir parçasını çıkarıp uzatarak:

— Hiç o el kadar kâğıt on gün dayanır mı dedi, sürdükçe ufalandı, sürdükçe ufalandı işte bu kaldı.

Çiçekler ve musiki

Kızım bu sene kemana başladı. Her gün en aşağı iki saat ekzersiz yapıyor.

Pazar günü hava güzeldi. Fakat yorgun olduğumdan dışarı çıkmak istemedim. Öğle yemeğinden sonra arkamda pijamamla gazete okuyordum.

Yanımda yine ekzersiz yapmakta olan kızım:

— Baba, biliyor musun, dedi, bir gazetede okudum. Müziğin sade insanlar üzerinde değil, çiçekler üzerinde de güzel bir tesiri varmış. Meselâ keman sesi çiçeklerin daha çabuk açılmasına hizmet ediyormuş.

Ben; — Çocuğum bahar geliyor, dedim, mademki müziğin çiçeklerin açılmasına yardımı oluyormuş, ben senin yerinde olsam, keman talimlerimi bahçede yaparım.

Neosterin Vasıf

Çocuklarınızı kızamık, kızıl, kuşpalazı ve bütün boğaz hastalıklarından korur.

Her eczanede bulunur.

Dr Hafız Cemal

Lokman Hekim

Dahiliye mütehassısı

Pazardan başka günlerde öğleden sonra saat (2,5 tan 6 ya) kadar İstanbulda Divanyolunda 104 numaralı hususî kabinesinde hastalarını kabul eder. Salı, cumartesi günleri sabah (9,5 - 12) saatleri hakikî fıkaraya mahsustur. Herkesin haline göre muamele olunur. Muayenehane ve ev telefonu: 22398 .Kışlık telefon: 21044

İhmal etmeyiniz...

"LINIA" Kameri istirahati temin, yağlanmayı men eder ve hareketinize gençlik verir.

Yalınız :

J. ROUSSEL de satılır.

İSTANBUL Tünel Meydanı No. 12. 18 Numerolu katalogumuzu isteyiniz, bedava gönderilir.

Karikatür

Karikatür'n ikinci cildi 52 inci sayı ile tamamlandı. Kolleksiyonlarını idarehanemize gönderen okuyucularımızın ciltleri gayet nefis ve hususî kapaklar içinde 40 kuruşa ciltlenmektedir. Anadoludan gönderenler, 60 kuruş cildiye ve posta parası göndermelidirler.

Rüzgâr Soğuk

cildinizi sertleştirip çatlatır. Muhafaza etmek için yüz ve ellerinizi sabah ve akşam muntazaman ve sokağa çıkmadan evel iyice

KREM NIVEA

ile uvunuz. Teniniz yumuşak ve sıhhatlı kalır.

Romatizma Pimanol

ile derhal geçer. Üşümekten, bel, diz ve arkaya giren ağrıları hemen keser.

Karikatür

Dünya, politikacıların elinde bocalıyor..

Politikacı kaptan — Yine dalga geçiyoruz!

Basıldığı yer: Ahmet Sait Matbaası